

amaze

Σεξουαλική Εκπαίδευση

Σεξουαλικοί προσανατολισμοί: Λεσβίες, Gay, Ετερόφυλοι και Bisexual

Για την έκδοση στα ελληνικά

amaze

Advocates
for Youth
Rights. Respect. Responsibility.

ΩΣ
ΑΙΔΩ
σεξουαλική εκπαίδευση
για όλες τις ηλικίες

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΙΣΝ / SNF

ΙΔΡΥΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ
STAVROS NIARCHOS FOUNDATION

δίκτυο
για τα δικαιώματα
του παιδιού

network
for children's
rights

Ηλικιακή ομάδα: 9-12

Διάρκεια 45'

ΣΤΟΧΟΙ (προσαρμογή από τον Διεθνή Τεχνικό Οδηγό για τη Σεξουαλική Εκπαίδευση UNESCO 2018)

Βασική ιδέα και στόχοι:

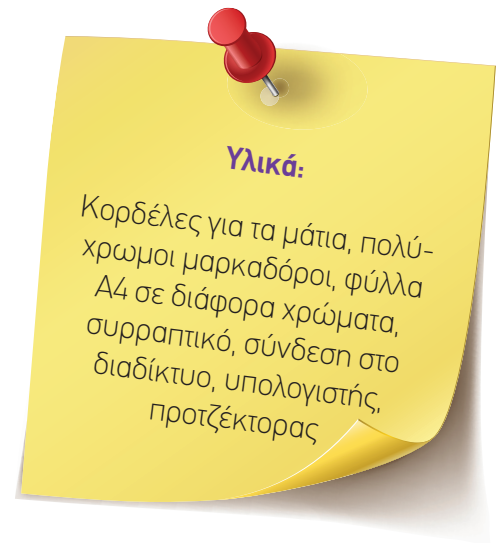
Βασική ιδέα: Υπάρχουν διαφορετικοί σεξουαλικοί προσανατολισμοί και αυτή η ποικιλομορφία δεν καθορίζει την αξία του ατόμου.

Βασική ιδέα: Είναι φυσικό κάποια άτομα στην εφηβεία να νιώθουν αβεβαιότητα ως προς τον σεξουαλικό προσανατολισμό τους.

Στόχοι:

Οι μαθητές/-τριες θα μπορούν να:

- Αντιληφθούν τι σημαίνει σεξουαλικός προσανατολισμός και να μπορούν να ονομάσουν μερικούς από αυτούς (γνώση).
- Αναγνωρίζουν ότι η εφηβεία είναι ένα αναπτυξιακό στάδιο, όπου η ρομαντική ή σεξουαλική έλξη αφυπνίζεται στα περισσότερα άτομα, αλλά ο σεξουαλικός προσανατολισμός μπορεί να μην είναι ξεκάθαρος για όλους (στάση).
- Επιδεικνύουν σεβασμό και αποδοχή στους διαφορετικούς σεξουαλικούς προσανατολισμούς (δεξιότητα).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ: Το μάθημα θα καλύψει θέματα που μπορεί να ανακαλέσουν τραυματικές εμπειρίες ή αναμνήσεις σε κάποια παιδιά ή/και να τους δώσουν την ευκαιρία να σας μιλήσουν για αυτά. Είναι σημαντικό πριν ξεκινήσετε να έχετε μια βαθιά κατανόηση του μαθήματος, συμπεριλαμβανομένων των οπτικών ερεθισμάτων που εμφανίζονται και να προετοιμάσετε την τάξη. Έχετε διαθέσιμες πληροφορίες για σχολικές συμβουλευτικές υπηρεσίες και γραμμές βοήθειας. Σε περίπτωση αποκαλύψεων σχετικών με βία ή κακοποίηση, ακολουθήστε τις προβλεπόμενες διαδικασίες για την εμπιστευτικότητα και την αναφορά. [Πώς διαχειριζόμαστε μια αποκάλυψη κακοποίησης από ένα παιδί;](#)

Εισαγωγή: Το παιχνίδι του προσανατολισμού (10')

Η/Ο εκπαιδευτικός ζητά 8 παιδιά εθελοντές γι' αυτό το παιχνίδι. Ανάλογα με το μέγεθος της τάξης θα μπορούσαν να είναι 6 ή το λιγότερο, 4. Χωρίζει τους εθελοντές/-τριες σε ζευγάρια. Σε κάθε ζευγάρι δίνει στο ένα παιδί το ρόλο της «φωνής» και στο άλλο «αυτό που ακούει τη φωνή». Η υπόλοιπη τάξη είναι παρατηρητές.

Τα παιδιά που ακούν τη φωνή θα πρέπει να κλείσουν τα μάτια τους με τις κορδέλες. Τότε, οι φωνές θα σταθούν σε κάποιο σημείο της τάξης, από το οποίο θα πρέπει με οδηγίες να καθοδηγήσουν το ζευγάρι τους, ώστε να έρθει προς το μέρος τους. Τα παιδιά θα πρέπει να εστιάσουν στη φωνή του ζευγαριού τους και να ακολουθήσουν τις οδηγίες. Γι' αυτό το λόγο και για να μην γίνετε μεγάλη φασαρία, οι εκπαιδευτικοί ζητούν από τα παιδιά που κάνουν τις φωνές να μιλούν σε κανονική ή ψιθυριστή ένταση.

Όταν όλα τα παιδιά βρουν τις φωνές τους, το παιχνίδι τελειώνει και ξεκινά στην τάξη μια συζήτηση με θέμα τον «προσανατολισμό». Οι εκπαιδευτικοί γράφουν τη λέξη στον πίνακα και βοηθούν τα παιδιά να διατυπώσουν τις σκέψεις τους γύρω από αυτή. Μπορούν να συζητήσουν τη χρησιμότητα του προσανατολισμού καθώς και παραδείγματα προσανατολισμού όπως, για παράδειγμα, ο επαγγελματικός προσανατολισμός, ο προσανατολισμός στο δάσος, κ.λπ.

Αφού γίνει μια μικρή συζήτηση, οι εκπαιδευτικοί εξηγούν ότι το σημερινό μάθημα αφορά έναν άλλο προσανατολισμό και καλούν τα παιδιά να δουν το βίντεο.

Βίντεο και συζήτηση¹ (10')

Αφού τα παιδιά δουν όλο το βίντεο, γίνεται συζήτηση στην τάξη. Τα παιδιά καταλήγουν στον ορισμό όπως διατυπώνεται και στο βίντεο ότι δηλαδή, *ο σεξουαλικός προσανατολισμός αφορά τη σωματική και ρομαντική έλξη που αισθανόμαστε για άτομα κάποιου φύλου.*

Με βάση την πληροφορία από το βίντεο, οι εκπαιδευτικοί συζητούν τους διαφορετικούς σεξουαλικούς προσανατολισμούς. Λένε στα παιδιά ότι ίσως έχουν ακούσει ή δει το ακρωνύμιο ΛΟΑΤΙ+ το οποίο γράφουν κάθετα στο πίνακα (αν είναι δυνατό με διαφορετικά χρώματα).

Εξηγούν ότι τα τρία πρώτα γράμματα του ακρωνύμιου αφορούν τρεις σεξουαλικούς προσανατολισμούς που αναφέρθηκαν στο βίντεο. Ενθαρρύνουν τα παιδιά να πουν τις λέξεις: *Λεσβίες, Ομοφυλόφιλοι, Αμφισεξουαλικοί*, από το βίντεο, τις οποίες και γράφουν στον πίνακα και συμπληρώνουν με τις λέξεις: *Τρανς, Ίντερσεξ*, θυμίζοντας στα παιδιά τους όρους αυτούς από προηγούμενα μαθήματα (αν έχουν προηγηθεί τα μαθήματα για το βιολογικό και κοινωνικό φύλο και την έκφραση/ταυτότητα του φύλου). Διαφορετικά, δίνουν τους όρους με μια περιεκτική εξήγηση, λέγοντας ότι

θα συζητηθούν εκτενέστερα σε επόμενα μαθήματα. Επίσης, εξηγούν ότι το + στο ακρωνύμιο ΛΟΑΤΙ+, συμβολίζει την ποικιλομορφία.

Αφού έχει συμπληρωθεί στο πίνακα η ακροστιχίδα ΛΟΑΤΚΙ+, οι εκπαιδευτικοί την κλείνουν με μια μεγάλη καρδιά που ζωγραφίζουν στον πίνακα. Εξηγούν στα παιδιά ότι υπάρχει ένας ακόμη προσανατολισμός που αφορά τους περισσότερους ανθρώπους και αυτός ονομάζεται *ετεροφυλόφιλος*. Οι εκπαιδευτικοί εξηγούν ότι το σχήμα στον πίνακα συμβολίζει την ανθρώπινη ποικιλομορφία όσο αφορά τον σεξουαλικό προσανατολισμό. Επίσης ότι, παρόλο που οι διάφοροι σεξουαλικοί προσανατολισμοί ήταν ανέκαθεν ανθρώπινο χαρακτηριστικό, το γεγονός ότι η ομάδα ΛΟΑΤΙ+ είναι πολύ μικρότερη αριθμητικά, συνέβαλε στο να μην είναι εύκολα ορατοί οι άνθρωποι αυτοί στην κοινωνία, με αποτέλεσμα πολλές φορές την περιθωριοποίηση ή ακόμη κακή μεταχείριση τους. Στην εποχή μας, αναγνωρίζονται οι διάφοροι σεξουαλικοί προσανατολισμοί, ως ανθρώπινη ποικιλομορφία, και τα άτομα απολαμβάνουν τα ίδια δικαιώματα ανεξάρτητα από τον σεξουαλικό τους προσανατολισμό.

¹ Προτείνεται οι εκπαιδευτικοί πριν κάνουν αυτό το μάθημα να έχουν πάρει πληροφορίες για τα θέματα του σεξουαλικού προσανατολισμού από την εισαγωγική σελίδα του βίντεο στο amaze/greek. Επίσης να ενημερωθούν από τις σελίδες του Πολύχρωμου Σχολείου <https://rainbowschool.gr/> όπως και για την Εθνική Στρατηγική για την Ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+ από https://www.primeminister.gr/wp-content/uploads/2021/06/ethniki_statigiki_gia_thn_isothta_ton_loatki.pdf

Τι έχει να πει ο/η Σύμβουλος ΣΕΠ (10')

Οι εκπαιδευτικοί χωρίζουν τα παιδιά σε ζευγάρια και εξηγούν ότι θα παίξουν ένα παιχνίδι ρόλων.

Το ένα παιδί στο ζευγάρι, θα πάρει τον ρόλο του έφηβου που προβληματίζεται για τον επαγγελματικό του προσανατολισμό και θα ισχυριστεί πως δεν είναι σίγουρο για την κατεύθυνση των σπουδών του και για το μελλοντικό του επάγγελμα. Ενώ μερικές φορές, αλλάζει γνώμη για αυτά που του αρέσουν ή μπερδεύεται από απόψεις των γονιών του, της τηλεόρασης και των κοινωνικών μέσων ή των φίλων του. Γενικά, το συγκεκριμένο παιδί θα πρέπει να δείχνει προβληματισμένο και μπερδεμένο.

Το άλλο παιδί θα κάνει τον/την Σύμβουλο Επαγγελματικού Προσανατολισμού. Θα πρέπει να ακούει προσεκτικά και να είναι καθησυχαστικός. Θα πρέπει να εξηγήσει στο παιδί απέναντί του, ότι σε αυτήν την ηλικία είναι πολύ φυσικό να νιώθουν μπερδεμένοι, ακόμη και αγχωμένοι για τον επαγγελματικό τους προσανατολισμό. Καλό είναι να μην ανησυχούν, να πάρουν το χρόνο τους και να δουν αυτό που πραγματικά τους κάνει ευτυχισμένους και χαρούμενους.

Αφού τελειώσει το παιχνίδι, τα ζευγάρια αλλάζουν θέση στην καρέκλα και επαναλάβουν το παιχνίδι αλλάζοντας ρόλους. Το παιδί που ήταν έφηβος γίνεται Σύμβουλος και το αντίστροφο. Έτσι, θα έχουν περάσει όλα τα παιδιά από τους δύο ρόλους.

Αφού ολοκληρωθεί, οι εκπαιδευτικοί κλείνουν την δραστηριότητα θυμίζοντας στα παιδιά το βίντεο. Λένε ότι, κάποια άτομα μπορεί να βιώνουν αβεβαιότητα με τη σεξουαλικότητά τους ή να μην νιώθουν άνετα να μιλήσουν γι' αυτό. Αυτό είναι εντάξει και να μην ανησυχούν!

Είναι σημαντικό σε αυτό το παιχνίδι και στη συζήτηση που θα ακολουθήσει οι εκπαιδευτικοί να διατηρήσουν την ισορροπία ανάμεσα στη μεταφορά του επαγγελματικού προσανατολισμού και του σεξουαλικού προσανατολισμού. Ο πρώτος για τους περισσότερους, είναι επιλογή, ο δεύτερος αφορά κάτι πολύ βαθύ και ουσιαστικό για το κάθε άτομο και δεν «επιλέγεται». Όμως οι άνθρωποι επιλέγουν τη συμπεριφορά τους (ρομαντική, σεξουαλική ή άλλη), όπως επίσης και το αν και σε ποιους θα μιλήσουν για τον σεξουαλικό τους προσανατολισμό. Το κλειδί είναι να μπορεί το κάθε άτομο, ελεύθερα και χωρίς πίεση, να αναγνωρίσει τι βαθιά μέσα του το κάνει ευτυχισμένο και χαρούμενο, όσο αφορά τις ρομαντικές και/ή σεξουαλικές του σχέσεις. Τα παιδιά θα πρέπει να καταλάβουν ότι αυτό δεν είναι το ίδιο για όλους.

Πολύχρωμη αλυσίδα (15')

Τα παιδιά συνεχίζουν να δουλεύουν σε ζευγάρια. Οι εκπαιδευτικοί έχουν ήδη κόψει κάθετα τα πολύχρωμα χαρτιά Α4, σε τέσσερα ή πέντε μέρη. Μπερδεύουν τα χαρτιά ώστε τα χρώματα να είναι ανακατεμένα. Κάθε παιδί της τάξης, με κλειστά μάτια, διαλέγει ένα χρωματιστό χαρτί.

Εξηγούν στα παιδιά ότι στο χαρτί τους θα γράψουν ένα θετικό σύνθημα. Οι εκπαιδευτικοί προτείνουν τη φράση: *Σε όποιο χρώμα κι αν προσανατολιζεσαι είσαι...* (και κάποιο θετικό επίθετο: υπέροχος, όμορφος, τέλειος, κ.λπ.). Τα παιδιά μπορούν να σκεφτούν, να συζητήσουν και να γράψουν την φράση ή μια παραλλαγή της.

Οι εκπαιδευτικοί περνούν από παιδί σε παιδί στην τάξη, διαβάζουν ή ακούν την πρόταση και με το συρραπτικό φτιάχνουν το χαρτί σε κρίκο ενώ σιγά σιγά ενώνουν όλα τα χαρτιά-κρίκους σε μια πολύ-

χρωμη αλυσίδα.

Όταν ολοκληρωθεί η πολύχρωμη αλυσίδα, οι εκπαιδευτικοί ζητούν από τα παιδιά να σχηματίσουν έναν κύκλο στη μέση της τάξης. Θα πρέπει να απλώσουν τα χέρια μπροστά με τις παλάμες ενωμένες και ανοιχτές προς τα πάνω. Λένε στα παιδιά να κάνουν μικρά βήματα προς το κέντρο του κύκλου μέχρι που όλες οι παλάμες ακουμπήσουν. Τότε, ο/ο εκπαιδευτικός αφήνει προσεκτικά την πολύχρωμη αλυσίδα με τα θετικά μηνύματα στις ενωμένες παλάμες των παιδιών.

Λένε στα παιδιά: *Όλα τα χρώματα είναι υπέροχα αλλά ακόμη πιο υπέροχο είναι όταν όλα τα χρώματα υπάρχουν μαζί, γιατί αυτή η πολυχρωμία κάνει τον κόσμο ομορφότερο!* Βοηθούν έτσι τα παιδιά, να κατανοήσουν ότι η ποικιλομορφία είναι πλούτος και ότι, η διαφορετικότητα είναι στοιχείο της ανθρωπίνης ύπαρξης.